

Передплата

«РУСЛАНА» вносить:
в Австрії:
на пів рік . . . 20 кор.
на рік . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 1/70 кор.

За границею:

пів рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на рік . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАНА

«Вареш ми очі і душу ми вареш: а не возьмеш мплости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділь і руских свят о 5^{1/2} год. пополудни.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. п. Дембровського (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсманна.

Рукописи звертає сялише на попереднє застереження. — Рекламації неопечатані вільні від порта. — Оголошення звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесення по 30 сот. від стрічки.

Народна Гостинниця.

Paulatim summa petuntur.

(X) Кождий нарід, котрий хоче в своїм культурнім розвитку оперти ся на кріпких і певних підвалинах, повинен передовсім подбати о забезпеченє економічного битю. В нашій суспільности до перва останними роками зрозуміли досяглість економічної політики, дарма що в 70-их роках накликували до того такі народолобці, як о. Теофан Глиньський, Стефан Качала і ин. Перегодою відважили ся Русини вступити і на се досі занедбане поле, побачивши взірці у культурних народів західної Європи. У 80-их роках вернув до краю з Швайцарії теперішній директор Народної Торговлі п. Василь Нагірний і почав роботу в тім напрямі, а головню его змаганнями вийшла в житє «Народна Торговля».

Опісля щораз більше почала руска суспільність впевняти ся, що економічна політика дасть рускому народови ту незалежність, якої безуспішно доби-ваємо ся на національно-політичнім полі без кріпких економічних підвалів.

Таким способом вийшли в житє товариства «Дністер», «Кравий Союз Кредитовий», Народна Шадниця в Перемишлі і инші. Почин кождої з тих економічних і фінансових інституцій був вельми слабкий і маленький, але вже по кількох роках естования проявили они незвичайно могутний зріст і нині стоять певним і несхитним доказом, що лише систематичною, поступовою роботою органічною зможемо двигнути розвиток нашого народу в економічнім і фінансовім напрямі а тим самим забезпечити ему також незалежність і поступ на національно-політичнім полі. Ще в 1882 р. писав з Карльових Варів пок. Володимир Барвіньський, що нам треба аб ово забрати ся до економічної організації на взір Чехів, бо пізнавши наглядно та-мошні відносини, зрозумів, що політичну силу дав чеському народови певний ма-терияльний добробит. Рим не відразу збудований, кажуть звичайно. І справді історія учить, що з малих починів ви-ріс Рим на світову могутну державу. А вже й руский нарід повинен на основі дотепер-введених в житє інституцій е-кономічних і фінансових зрозуміти, що не можна від разу всего осягнути, що історія не знає скоків, а треба ступін за ступнем ступати в народній роботі,

кладучи передовсім добрі підвалини, на котрих опісля можна здвигнути велику будівлю.

В неділю зроблено знов оден великий крок вперед в таким напрямі, здо-буто область народно-господар-ського промислу, яка доси лежала облогом, відкрито у Львові Народну Гостинницю, коло котрої найбільше заходив ся директор В. Нагірний. Однак і та нова інституція стає певним дока-зом, що не можна би було її здвигнути, якби не помогли їй «Народна Торговля», Краєвий Союз кредитовий, перемиске Товариство Віра, тернопільський Банк за-датковий і ин. Бачимо із сего, як одна інституція робить другу, помагає їй до житя і розвитку. Всім тим отже, що приложили рук і заходів до введеня в житє сеї конечної інституції, належить ся певне признанє за їх народну і роз-умну роботу. Але від ревности і щиро-сти рускої суспільности буде зависимий єї розвиток.

Тимто бажаючи новій інституції рускій як найкрасшого розвитку, бажа-ємо, щоби руска суспільність її щиро піддержувала і після львівського взірця вводила такі інституції також по голо-вних містах нашого краю, що дало би ся легко злучити чи то з філіями Наро-дної Торговлі, чи з Народними Домами, позасновуваними в деяких містах.

3 подорожи до св. Землі.

Яффа.

(Дальше.)

Кидаємо Арабови на відчипне по 2 сот., а він не хоче брати, лиш «halbe Krone». Кричи собі здоров, коли я при березі, то вже мене не вкинеш в воду. А ті крикуни з огорілими лицами не ви-глядають зовсім на якихсь джентлеменів, чого ми мали докази.

Над берегом моря в Яффі повно тої бідности арабської, яка є дуже учинна, але все за бакшіш. Як лиш човни причалили до берега, всі Араби помагали нам висі-дати; один зловив за праву, другий за ліву руку і тягнуть з човна, третій взяв парасоль, четвертий торбинку подорожну держить, хотий та висить через плечі, а пятий тягне куферок і так кождий був би лиш одну річ взяв, щоби більше з них дістало бакшіш. Чи хочеш, чи не хочеш, то Араб подає руку, а другу наставляє сей час по бакшіш, і так буде тягнув ся з кілька сот кроків, доки Євровець зну-джений его товариством таки сягне до

мошонки і дасть ему відчипного. Про що Араб добре знає.

Кілька кроків висше на ступенях сиділо більше Арабів і спокійно пригля-дало ся полонникам. Дивили ся спокійно, але без цікавості галицької, бо пороззя-вляли ротів і не сьміяли ся. Не йшли за нами, не бігли і не свистали. Інший на-рід. Може такі ліниві, а може так певні, що ще раз нас побачать, як будемо вер-тали до дому.

Тут стрітили ми перших мешканців Єрусалима, які приїхали аж сюди, щоби нас привитати, с. є о. др. Мартин Ерліх, ректор приюту австрійського, один пред-ставитель Францішканів і п. Мардарович, наш земляк зі Снятина, який від 10 літ живе в Єрусалимі мов покутник, покинув-ши вже на все свою рідну Галичину.

Похід рушив улицями до сьвятині Францішканської св. Петра.

По дорозі перекупні ріжного рода заступали дорогу і представляли ріжні річі до купованя; а все лиш жадали «mezza korona, una korona, eine Krone, halbe Krone». Люди купували виноград з кошиками, які декотрі привезли з собою до Галичини, дальше кармани на гроші з пестрими написами Яффи або Єрусали-ма. Найбільше збуту мали завої з газів і кольорові шнурки до того. Перекупні на силу обвивали голову путників і при-хвалювали, що в тім дуже до лиця. За малу хвилю а з наших Галичан поро-били ся бедуїни. Ся зміна костюму ока-зала ся практичною, бо сітка вже хоро-нила карк перед поразенєм сонічним.

Підняв ся крик. Араб веде осла обла-дованого і верещить, щоби уступати ся з дороги. Заки Євровець міг уступити ся, то вже его сам осел друлив головою і сам зробив собі місце. Путники іриту-вали ся, а тут з другої сторони, якби нароком другий осел розтручував їх і ішов собі спокійно дальше. По кількох таких штовханцях вже всі чемно усту-пали ослам з дороги, але певно не для того, що мудрійший уступає. Ба! щоби то лиш ослам уступати. Але перший луч-ший Араб несе щось і не питає, а лиш іде просто і розтручає. Тут ніхто не ка-же «перепрашаю» і «прошу», але крикне, закличе і іде дальше. Видко, що тут та-кий звичай.

(Дальше буде).

Удільні землі в Росії.

Щоби зрозуміти хід аграрної справи в Росії, треба розізнати ся в тім, що се

таке ті величезні латифундії «удільних» земель, яких розділу в першій лінії домагався російське селянство. Основну статтю про сю справу подає київська «Рада» (появившись на місце закритої «Гром. Думки») і з неї наводимо потрібні дані і факти:

Історія удільних земель починається ще з тих давно минулих часів, коли власність господаря великого князя нічим не відрізнялася від власності державної: все, що належало державі, разом з тим було і власністю великого князя і навпаки, все, що належало великому князеві, вважалося за власність державну. За часи панування московських великих князів землі, що тепер звуться «удільними» були тільки частиною т. зв. «дворцових» вотчин, або «государственных» имуществ. Ці «вотчини» складалися з земель, що нікому не належали і ніким не оброблялися, з т. зв. «подклѣтных» або «дворцових» земель, що вже оброблялися на користь різних державних інституцій і урядовців, і решті з земель, що придбали великі князі купівлею, міною, або ще яким іншим способом. За царя Івана IV. в 16 віці в цій масі державних земель були відділені на содержанию царського двору справжні «дворцові» землі і поставлені під заряд «Приказа Большого Дворца». В той час на «дворцових» землях жило більше 20.000 дворів селян кріпаків. З часом кількість дворцових земель значно збільшилася; так в році 1646 під порядкуванням приказу «Большого Дворца» було вже 27.200 дворів, а в 1678 році 90.550 дворів. Збільшення дворцових земель йшло поруч з збільшенням видатків на содержание царського двору, а джерелом, з якого бралися дворцові землі, були загально-державні землі. Проте запанування московських великих князів, а потім царів і імператорів до кінця 18 віку дворцові землі не вважалися за власність княжеську, або царську; вони були власністю дворца корони, тобто такимиж державними землями, як і інші «государственные» имущества, тільки що призначалися на одержування царського двору.

В кінці 18 віку погляд на дворцові землі перемінявся. Імператор Павел I. видав 5 квітня 1797 року «учреждение объ Императорской фамилии», або закон про права і правила царської родини. Між іншим цей закон торкнувся і коштів на содержание царської родини, а власне — було постановлено, що на содержание царської сім'ї призначаються колишні дворцові землі. Ці землі одділено від інших державних земель і віддано під порядкування нового міністерства «вѣдомства удѣловъ». Так з'явилися удільні землі. З цього часу вони перестали бути власністю держави, алеж вони також багато де в чому відрізняються і від приватних (частних) земель.

Під порядкування «вѣдомства удѣловъ» перейшло 2 мил. десятин землі, на якій жило 463.792 душі кріпаків, і 2 мил. з лишком десят. лісу. Ліси тоді не давали прибутку, а землі з кріпаками давали всього 2,242.000 карб. Принявши до своїх рук ці землі, «удѣльное» вѣдом-

ство почало вживати всяких заходів, щоб, з одного боку, збільшити кількість земельного багатства, а з другого, щоб добути з земель якомога більше прибутку. Такі завдання завжди стояли на першому місці на протязі всієї історії удільних земель. Перш всього «удѣльное» вѣдомство почало скуповувати землю: за роки з 1800 до 1896, себто мало не на протязі віку, «удѣльное» вѣдомство набуло через купівлю мало не 2 мил. десят. землі (1.896 тис.), витративши на купівлю більш 50 мил. карб. (Конець буде).

Вісті з Росії.

Непривітний теперішній час не відстрашує царську родину від блукання по Балтичському морю. Офіційні круги навіть не стараються дуже заслонити правдивих причин цієї подорожі, які лежать в безнастаннім знеурядуванню царя і його родини і в обаві о житті перед революціоністами. Чи час небутиності царя в Петергофі визискано на те, щоб перевести строгу і докладну ревизию цілої будівлі, як і в Царському Селі, чи на заложення нових запобігальних способів і тайних средств — се не змінює сего небувалого може в історії факту, що для могутнього недавно ще володаря найбільшої держави на світі не остало в ній кутика безпечного місця і він мусить як блудний рицар скитати ся на бурливому морі, серед непривітної, північної осені.

Се є характеристичне не тільки для теперішнього положення «потахаючого» вже революційного руху в Росії, але і для самої особи царя, який у вічній нерішучості, не вміє стати на висоті часу і обставин, а виминаючи і цопаючи ся хоче обійти судьбу та піддурити свою долю. До безчисленних вже указів та комунікатів правительства, які тільки хіба на те були видані, аби їх невдовзі відкликано, або і так оставлено на папері без значіння, прибуде ще один — як довідує ся Реч — в справі напруги внутрішньої політики. При сім мають бути рівночасно знесені виїмкові права в деяких місцевостях. Зрадою сего комунікату має займатися сам презес міністрів Столипін. Він має також висказати ся, що зміцнена охорона в Петербурзі має бути знесена в найближшій часі.

Взагалі видається, начеб правительством своїми півофіційними комунікатами, видаваними приватно ріжним часописами, хотіло тільки збаламутити російську опінію і тим способом проволіти справу переведення реформ. І так петербургське кореспонденційне бюро доносить, немов то указ про передання «удільних земель» селянському банкові в цілі розпроданя між хліборобів, видав корисні наслідки, бо селяни охотно пересправляють о закупку ґрунтів, розпарцельованих селянським банком. До розрухів, які вибухнули в деяких околицях між селянами, — каже дальше сей комунікат — не треба прив'язувати ваги, бо вони не мають загальної, а тільки місцеву і спорадичну ціху.

З правительственных кругів довідується також, «Страна», що в місцевостях, де заведено воєнний стан, будуть утворені спеціальні комітети цензури, які будуть переглядати місцеві часописи перед випуском їх з друкарні. Чи се в прирівнюванню до теперішніх практик російської цензури буде полєкшою для преси, чи новим хомутом — про се не каже питійський комунікат, однак трохи піддобрюючи звучить інше донесення згаданого дневника, що рада міністрів ще раз має застановляти ся над квестиєю дозволу на їзд відпоручників «Союза 30-го жовтня», який має відбутися 23. жовтня в Петербурзі. Також доносять з Петербурга, що тамішня поліція випускає поступово тих в'язнів, що против них не винесено жадної політичної справи з причини недостатку по-знак.

Просимо відновити передплату.

НОВИНИ.

— Календар. Вівторок: руско-кат. Трофіма; римо-кат. Леодегарда. — В середу: руско-кат. Евстахія, Татіяна; римо-кат. Кандида.

— «Народна Гостиниця» отворила вчора свої гостинні пороги для загалу гостей львівських і приїзних. Після заповідженої програми відбуло ся вчорашньої неділі в полудне посвячене цілого будинку. Посвячення довершив о. митрат Туркевич в сослуженню о. крилопанина Чапельського, оо. Лежигубського, Тупиця і Бобикевича при співі хору дяківської бурси ім. о. Митрополита Шептицького. На посвяченні зібрало ся величаве число гостей. Між іншими бачили ми там: панства Барвінських, Федаків, К. Левицьких, п. Нагірного, дир. д-ра Кулачковського, радн. Тита Заячківського, радн. Ільницького, проф. д-ра Колесу, нотаря Онішківця, дир. Грозика, дир. Борковського, проф. Шухевича, д-ра Копача, проф. Алишківця, проф. Мороза, д-ра Трильовського, ред. Кахнєвичка, ред. Лопатинського, о. Льва Сембратовича, д-ра Павенцького, ком. скарбу С. Кульчицького і Матеїка, ин. Потиліцьких, купця Дуткевича і много інших гостей зі Львова і з провінції. Чин посвячення закінчив о. митрат Туркевич сердечною промовою до присутних гостей. Бесідник згадав тяжкі обставини, серед яких довершено діло вибудовання приюту для немолодого вже тов-а «Нар. Гостиниці». Вкінці звернувшись до рускої суспільности з покликом, піддержувати сю народну інституцію, що починає свою діяльність з Божою помічю.

По посвяченню цілого дому, запрошені гості засіли до заставлених в реставрації столів. При спільнім пірі, — який мимоходом сказавши, всяку честь приніс новій харчівні, — виявив ся небагом сердечний і піднеслий настрій, якого впливом був ряд промов учасників, бажаючих своїм словом звеличати доковане діло. Між тими промовами визначила ся особливо бесіда о. Лежигубського, котрий вказавши на депрессию, яка запанувала була в вісімдесятих роках минулого століття на поля нашої економічної діяльности в наслідок промахів самолюбних людей, що трудили ся, але в користь власної кишені а з руїною соток селянських родин, — підніс перший важкий почин економічного відродження на галицькій Русі, основане «Народною Торговлею» за ініціативою невтомимого організатора і економіста п. Василя Нагірного. Ніхто не вірив тоді в розвій і зрість сей інституції, а прецінь она покрила край сітню філій з власними крамницями і домами і виховала десятки самостійних руских торговельників. Другим та-

ким почином було засноване «Дністра», супротив котрого наша суспільність відносила ся зразу також з ваганем і недовірем, чи він зможе прийняти на свої молоді плечі несь тягар асекураційного підприємства, а в разі поводження, чи найдуть ся люди, що зуміли би вести его до чимраз більшого розвою. І тут руска пильність і руска солідність дала вислід, перевищуючі навіть найсміліші надії свідків народня нашого «Дністра». І тут ми стоїмо — казав бесідник — знов при народинах третьої нашої далекосяглої інституції на економічнім полі. І знов є той сам Василь Нагірний ініціатором і душею сего підприємства; оно має подати для столиці руску гостинницю, де би численні рускі приїзди з цілого краю не тільки нашли дешевий, вигідний, чистий і привітний приют, але де чулиб ся як у себе дома на рускій родині. Але поза се «Народна Гостинниця» має за задачу виховати відповідний персонал для дальшого розвою гостинного промислу і оснóвувати гостинні підприємства по провінціональних містах Галичини. Тим способом отвирає ся нова галузь промислу для рускої підприємливости. Тут підніс бесідник чару в руки президента надзираючої ради «Народної Гостинниці» Василя Нагірного, якому належить ся заслуга покладає основ до сего підприємства. — По скінченім пірі богато з гостей перейшло до прилежної каварні, де вже зачали убикації оживлювати ся напливаючою публікою.

Величавий будинок з трема поверхами, якого просторий опис ми подали перед місяцем, відбиває своїм елегантним зверхнім виглядом від всіх найбільших камениць при Сикстускій улиці і манить кожного прохожого оглянути его зверху і заглянути до внутра. Вже сам зверхній вигляд приковує зір видця. Сецесийний орнамент на стінах, вікнах, балконах творить одну гармонійну цілість, хоч криє так різні призначення убикації як в партері склепи, на першій поверсі (згл. високім мезаніні) каварню і реставрацію, а на двох вищих поверхах гостинні кімнати. В партері є 8 склепів і всі вже винаймені, переважно рускими купцями. До готелю входять ся від ул. Косцюшка вигідними сходами. На гору до готелю можна вийти сходами або виїхати електричним підносом (віндою) урядженням з великопаньським комфортом і вигодою. До каварні і реставрації виходить ся камінними сходами. Внутрішнє урядження каварні є одним словом: пишне. Великі зеркала і плюшеві занавіси на тлі яскравих декоративних мальовил, найновішої конструкції три білярди, мармурні столики і різьблений буфет з засідаючого в ній небуденної краси буфетяркою є принадною окрасою каварні. На вищих двох поверхах розложені кімнати готелю по ціні від 2 до 10 К. Кімнат тих є 28 і мають приносити денно 120 К. З тих лише дві є дорожні, а се наріжна з балконом на I поверсі за 10 К і в тім самім розі на II пов. за 8 К. Обі ті кімнати мають елегантні меблі в гуцульськім стилі. З прочих кімнат є кілька з 2 ліжками по ціні 5 К за добу. Інші кімнати є по 2 і 2½ К. Внутрішнє урядження «Нар. Гостинниці» коштувало 80.000 К, можна собі отже представити, що оно не аби якої якості і виробу. У всіх гостинних кімнатах урядження є дуже гарне і дороге. Немалу квоту коштували гуцульські килими, якими позастелювані ліжка і канапи. Освітлене в цілм домі електричне, а для вигоди гостей і потреб заряду заведено телефон. В партері є також одна кімната на нічліг для селян по дешевій ціні. Цілий будинок без внутрішнього урядження коштував 320.000 К.

Освітлений вчора вечером готель виглядав імпонуючо. Чотири великі лукові електричні ліхтарні, по дві на обох фронтах «Нар. Гостинниці» а на розі велика синожовта фана звисаюча з даху, інтригувала перехожачу уличку публіку, котра товпами ставала, аби оглянути «руский готель», як его сейчас охрещено. Вечером спровадив ся був перший гість в кімнату за 8 К, а вночі загостило там кільканадцять осіб, переважно

святичеників, що приїхали з провінції. Нині вже майже всі кімнати в готелі заняті, а гості були на обіді в реставрації. Навіть під тим зглядом мають вигоду льокатори «Гостинниці». В загальні численна обслуга тої реставрації мала нині немало праці, бо в обідній порі гостей львівських і з провінції було повнісько, і певно будо їх все много, бо ціни страв зовсім не дорогі як на приличну реставрацію. Се місце буде також східною точкою для знайомих, а статистик, що колись схоче обчислити рух приїздних до Львова Русинів з духовної чи світської інтелігенції, — не сумніваємо ся — найде всі потрібні дані в «Народній Гостинниці».

— До рускої гімназії у Львові записало ся з початком шк. року 1906/7 разом 1064 учеників, з чого 356 записаних у філії тої гімназії. В головнім заведеню є записаних до кл.: I а—74, до I б—74, до II—67, до III а—62, до III б—51, до IV—60, до V а—57, до V б—57, до VI а—44, до VI б—39, до VII—49, до VIII а—35, до VIII б—39 учеників; разом 708. У філії: до I а—56, до I б—60, до II а—60, до II б—61, до III—62 а до IV—57.

— Пожарний «Сокол» в Залучу над Прутом (повіт Коломия) заложено на статуті львівського «Сокола». Намісництво вже затвердило статут.

— Зі Станиславова. Заведення підготовляючого курсу для кандидаток учительської дівочої семінарії в Станиславові заходами руткого педагогічного Товариства розпочне ся в середу дня 3. с. м. торжественним богослуженням в церкві катедральній о год. 7. рано. Зголошення на курс приймає ще і дальше Виділ руского педагогічного Товариства в Станиславові ул. Коперника ч. 17. — Від Виділу руского педагогічного Товариства в Станиславові.

Звичайні загальні збори тов-а «Руска Захоронка в Станиславові» відбудуть ся в четвер 4. жовтня в кімнатах «Рускої Бесіди» о год. 6. вечером зі звичайним порядком денним. Колиб в тій годині не зібрало ся достаточне число членів, то збори відбудуть ся тогож дня, о год. 7. веч. при якім будь числі членів. — Від Виділу.

— Із станиславівської єпархії. Приняті до львівської духовної семінарії мають 13. жовтня с. є в навечере Покрови св. Богородиці представитись ректорові семінарії. Декани, евантуально настоятелі парохій, де перебували в часі вакацій семінаристи з другого, третього і четвертого року, мають донести о поведенню тих питомців та о тім, що вони в часі вакацій тричі сповідали ся. — Канонічну інституцію одержали: о. Ник. Теодорович з Гусатина на Пробіжну і о. Конст. Кунинський на парохію при карнім заведеню в Станиславові. — Правительство установило дотації на один рік для приватних сотрудників в Дзвинячи, Гвіздію і Кошилівцях. — Всвятичений о. Ал. Гуньовський.

— Рільничі студії. Пан А. Га. замістив в «Ділі» статю, в якій звертає бачність нашої академічної молодіжи на рільничі студії. Не лише абсолюенти рільничої академії у Відні мають добрі вигляди на державну службу, але і укінчені студенти краєв. академії рільничої в Дублянах і рільничого виділу в Кракові дістають добре платні посади учителів в середніх та низших школах рільничих. Русинів з укінченими рільн. студіями тепер нема, тому всі ті посади займають Поляки. В Дублянах нема вже сего року місця, можна лише записуватись на рільничу академію у Відні до кінця жовтня, або в Кракові. В університеті в Кракові рільничий виділ є тісно злучений з виділом філософічним, так що по скінченю науки дістає ся абсолюторію з виділу філософічного, а по доповненю викладів філософії, можна здавати докторат. Навіть деяких викладів слухають спільно слухачі рільництва з слухачами природничих наук, прим. хемію неорганічну, фізіологію рослин і т. п., так що через відповідний добір викладів з природничих предметів і філософічних, на які можна довільно записуватись,

можна скінчити в протягу 4 літ виділ рільничий і природничий та мати право здавати іспит на професора гімназійального до науки натуральної. Крім теоретичної науки є ще для практики помольогічний огород wraz з досвідними стаціями і поблизько Кракові в селі Мидльниках взірцево уладжене господарство, проваджене під зарядом рільничого виділу. Іспити здає ся при кінці кожного року, а то на першій році з хемії, ботаніки, зоології і загальних засад права цивільного, на другім році з фізики, геології і петрографії, з економії суспільної і з механіки рільничої, а на третім році іспит з самого рільництва.

— Вісти з закорд. України. В Києві почала виходити нова щоденна українська часопись п. з. «Рада», що ріжнить ся лише заголовком від замкненої «Громадської Думки». Вирочім все те само: редактор п. Грінченко, політичні погляди і зверхній вигляд. У вступній статейці редакция зазначає, що не потребує пояснювати, чому стає виходити нова часопись, бо кождий знає, що такої часописи потреба. Своєю політичну програму прецизує в отсих словах: «Національно культурні потреби українського народу, конституційний лад в Росії такий, який забезпечував би в повній мірі права кожної людини і кожного народу, добре й щасливе життя робочих людей і земля хліборобам — от те, про що найбільше говоритимем у своїй газеті і що завжди обронятимем. Чи добре це робитимем, — побачуть сами наші читачі. Чи зможемо це робити серед наших обставин — буде видно далі». — «Рада» буде ся висилати передплатникам «Громад. Думки». Адреса «Ради»: Київ, Велика Підвальна вул. д. 6. біля Золотих вівіт.

В драматичній школі М. Лисенка в Києві ще минулого року заведено курси української драми, але ученики мусіли слухати історію не українського, а російського театру. Сего року спеціально задля учеників української драми викладати меть ся історія українського театру та драми по ось якій програмі: 1) Вертепна драма. Містерії 17. віку. Феофен Прокопович. Шкільна драма 18. віку. Івтермедії. Довгалецький. Лашевський. Георг Кониський, Шербацький. Диялоги Некрашевича. 2) Нова драма 19. віку. Етнографічно-побутова драма. Котляревський, Гоголь (батько), Квітка, Кухаренко, Тополя і др. 3) Початок історичної драми: Стороженко, Шевченко, Куліш, Костомарів. 4) Початок постійного українського театру. 5) Драма перерібки. Соціально-побутова та історична драма: Старицький, Карпенко-Карий, Кропивницький, Панас Мирний, Яновська, Грінченко, Тогобочний і др. 6) Галицько-український театр і драма. Окрім того має викладатись історія української культури. І ту і другу історію викладати ме Д. Стещенко. М. Старицька, як і поперед, вчить ме дикції, декламації і сценічної гри. Ученики старших курсів вчить муь репертуар з нових українських, як оригінальних, так і перекладених пєс. Таким чином, коли знайдуть ся талановиті ученики, школа М. Лисенка прокладати ме нові шляхи українського театру.

Київський цензор сконфіскував оводі укр. народний гимн «Ще не вмерла Україна» (музика К. Стеценка) виданий видавництвом «Ранок».

Київське Товариство «Просвіта» звернула ся до Народної аудиторії з прошенем давати товариству що місяця салю задля українських концертів, що мають на своїй меті знайомити громадянство з українським письменством та музикою.

Дня 21. вересня відбув ся в Полтаві великий концерт в честь поета Івана Котляревського. В концерті брав участь відомий драматичний артист, Михайло Садовський. Дохід концерту виносив 729 рублів. (За «Радою».)

— Послідній репертуар руского театру в Бережанах. Салю тов. «Надія». Початок точно о год. 8. вечером. Абонамент на 6 вистав 10 кор. (Білети продає торговля п. Юзичинського і п. Гервого).

Ві второк 2. жовтня. Посліднє пращаль-

не представлено: Новість! Перший раз: «Ган-
дзя», драма в часів Руїни в 5 діях Карпен-
ка Карого. Нова вистава!

Посмертні оповістки.

— **О. Струмицький Максим**, бувший декан
щирецький, поч. радник Митроп. Консист. і
парох в Ставчанах, упокоїв ся дня 27. с. м. в 71.
році життя. В. с. п.!

— **Антін Твердохліб**, радник краєвого суду
у Львові, упокоїв ся дня 28. с. м. в 54. році
життя. В. с. п.!

Телеграми

з дня 1. жовтня 1906.

Відень. Вчора в полудне відбуло ся сні-
данє в цїсарськїм бургї в Шенбрунї, на яким
були запрошені цїсарем баварські князі Лео-
польд, Юрій і Конрад та шеф генерального
штабу Бек і двірські достойники.

Вашингтон. Президент Рузвельт зарядив,
аби на остров Кубу виславо сейчас 6.000
війська.

Тифліс. З Баку доносять, що страйк та-
мошних робітників скінчив ся.

Матеріали до національно-політичного і куль- турного життя Русинів.

До історії конґруи руского духовенства.

(Дальше).

Die zweite: Dass ein solcher Schritt
zumal bei dem griechischen Volke, welches
bekanntermassen in den Begriffen noch so
weit zurücksteht und nur aus dem Herzen
und dem Munde ihrer Geistlichkeit denket
und spricht, nicht wohl ohne Aussehen und
Unzufriedenheit durchzusetzen wäre, weil
doch jede Gemeinde, wenn sie noch so nahe
an einer anderen Pfarre liegt, durch die Kon-
zentrirung eine Art der Gemächlichkeit ver-
lieret, die sie vorhin gehabt hat, und die ihr
von ihrem noch lebenden Pfarrer in aller Art,
als geltend würde vorgestellt werden; wo-
hingegen, wenn die Einleitung nach und nach
geschehet, die Denkungsart des Volks, und
der Geistlichkeit durch die weisest getroffene
Anstalten sich immer mehr aufkläret, die
Stimme der Widersprechenden verschwindet
und damit die Absicht unmerklich, nun ohne
Anstand auch jenes Sistem erreicht werden
kann, welches hier als der Lage und den
Umständen am angemessensten festgesetzt
wird.

Nach dem diesortig mit dem Gubernium
einstimmigen allerumterth. Erachten wäre also
mit der vorhabenden Konzentrirung nur in
der Masse vorzugehen, als die hiezu be-
stimmten Pfarren durch Tod oder andere
Aenderungsfälle ihrer Vorsteher erledigt wer-
den; wo sodann, wenn ein derlei Fall sich er-
gibt, die Pfarrer, dem die Gemeinde vermöge
des Systemes schon zugedacht ist, solche in
eine Obsorge zu übernehmen, und zugleich
die mit derselben verbundenen Einkünfte zu
bekommen und zu geniessen hätte; wobei zu-
gleich dass Gubernium zu mehrerer Beförde-
rung der Absicht den Bedacht zu nehmen
haben wird, dass so geschehen kann auch in
jenem Falle, wenn einige zum Verbleiben
ausgezeichnete Pfarren in Erledigung kom-
men, dahin die Geistlichen von den zu re-
duzierenden Kuratien übersetzt werden.

Bei jenen Pfarren aber, die bereits erle-
diget und unbesetzt geblieben sind, kann die
vorhabende Konzentrirung sogleich vor sich
gehen; denn gleich wie man schon vor
einigen Jahren, und bald nach Entstehung
der geistlichen Kommission bemerkt hat,
dass die griechischen Pfarrer gar zu zahlreich
seien, und es bei ihrer Regulierung nicht auf
die Verminderung der überflüssigen ankom-
men werde, so ist schon damals dem Guber-
nium die Anleitung gegeben worden, die Be-
setzung derjenigen nicht mehr zuzulassen,
welche die Kreisämter und Dekane als un-
nöthig finden.

Ein weiterer wesentlicher Punkt bei die-

ser Einrichtung ist die Dotation der gr. Pfar-
rer. Um ein Beispiel zu geben, wie solche
derzeit bestellt sei, hat man im Anschlusse
einen Auszug aus den Fassionen des diesfälli-
gen Pfarrers des Lemberger Kreises vor Anno
1782 verfasst. Dieser Auszug zeigt, dass die
Einkünfte der meisten Pfarrer im Durchschnitte
sich auf 40, 50 bis 60 fl. und nur sehr weni-
ge darüberbelaufen. Da sie von diesen nicht
leben können, so gibt ihnen ihre wenige
eigene Wirtschaft den übrigen Behuf zum
normalen Unterhalt und ihre Lebensart ist
überhaupt von jener des ganz gemeinen
Landmanns wenig oder vielmehr
gar nicht unterschieden. In der Art, wie die
griechische Geistlichkeit derzeit bestellt ist,
in der rohen Unwissenheit, in der sie sich
befindet, und die sie in Kenntnissen und Fä-
higkeiten nach der eigenen Bestätigung des
Guberniums von den Bauern wenig, oft gar
nicht unterscheidet, scheint sie eine so all-
gemeine und reichliche Verbesserung ihrer
Umstände, der sich selbst der weit mehr auf-
geklärte hat, Klerus noch nicht allgemein zu
erfreuen hat, wirklich nicht zu verdienen,
weder ist von derselben zu erwarten, dass sie
solche bei dem gänzlichen Mangel einer vo-
rausgegangenen Erziehung oder Bildung durch
eine nützlichere Dienstleistung auch nur im
geringsten vergelten werde. Man würde also
viele hundert tausend Gulden an die, welche
mehr zum Pflug als zur Seelsorge geeignete
Geistlichkeit ausgeben ohne einigen Vortheil
für die letztere daraus zu erhalten.

II.

*Aus dem Berichte des galizischen Landes Gu-
bernii 18/1 1787 über die Pfarr-Regulierung
des gr. kath. Ritus.*

1: In dem Vorschlag vom 24. August v.
J. über die Einrichtung der Diözesan-Semina-
rien R. G. haben wir Uns über die Grundsät-
ze geäußert, nach welchen der Nachwachs
an Seelsorgern, im Verhältniss zur Anzahl
derselben, bestimmt werden muss. In der Vo-
raussetzung, dass die Zahl der jährlich aus
der Seelsorge austretenden, oder mit Tode
abgehenden sich zur ganzen Zahl, wie 1 zu 36
verhält, haben wir den beiläufigen jährlichen
Abgang auf 56 Individuen gesetzt, zugleich
aber bemerkt, dass die eigentliche Erforder-
niss an Kandidaten zu Seelsorgern, sich erst
nach bearbeiteter Pfarrregulierung bestimmter
und wahrscheinlich grösser als man sie da-
mals angenommen hatte, zeigen werde. Diese
Vermuthung bestätigt das nunmehr zu Stand
gebrachte Regulierungs Operatum, woraus
sich veroffenbart, dass die Anzahl der Prie-
ster, die in Beziehung auf die Seelsorge noth-
wendig sind, in 2.611 Individuen besteht.

Nach dieser Zahl, und nach obigen Ver-
hältniss wie 1 zu 36 ist der jährliche Ab-
gang auf 73 zu rechnen; es müssen also 73
Seminaristen jährlich austreten um einem
Mangel an Seelsorgern zu vorzukommen, fol-
glich, da der Diöcesen seminarien Kurs nach
dem diesortigen Antrag vom 24. August 3
Jahre zu dauern hätte, dreimal soviel Zöglin-
ge, das ist 219 im Runden 220 in selber un-
terhalten werden. Wir müssen also zu dem
damals gehorsamst erstatteten Vorschlag, noch
das bestimmte Gutachten nachtragen, dass in
den zwei Diöcesanseminarien in Lemberg und
Przemysl überhaupt 220 Zöglinge und zwar
mit Rücksichtnehmung auf die ungleiche An-
zahl von Pfarraven beider Diöcesen in jenem
128 und in diesem 92. Im übrigen beziehen
wir uns gehorsamst auf den Bericht von 24.
August v. J.

(Конец буде).

Colosseum

В пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

від 1. до 15. жовтня 1906.

Нова сензацийна програма.

Щоденно о 8. год. вечер представлено
В ведлі і сьвята 2 представлення о 4. год. по
пол. і о 8. год. вечером. Що п'ятниця **High-Life**
представлено. Білети вчасніше можна на-
бути в конторі Пльона при ул. Кароля Лю-
двика ч. 9.

Всіх лікарських наук

Др. Кость Танячкевич

б. секундар шпиталя Вільгельмїни у Відни
по відбутю трилітньої практики у віденьських
шпиталях та клініках

осїв в Золочеві.

(Ординує в домі інспекторату податків).

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечний

Відділ депозитовий

приймає вклади і виплачує завдатки
на рахунок біжучий, приймає до пере-
хованя папери вартісні і дає на них
завдатки.

Крім того впроваджено подібно як
в інституціях заграничних т. зв.

Депозити сховкові (Safe Deposits)

За оплатою 50 до 70 корон річ-
но, депозитар дістає в сталевій касі
папирний сховок до виключного ужит-
ку і під власним ключем, де безпечно і
дискретно переховувати може своє май-
но або важні документи.

Під тим зглядом поробив Банк
гіпотечний як найдогідніший зарядження.
Приписи дотично того рода депозитів
одержати можна безплатно у від-
ділі депозитовім.

Рух залізничних поїздів

важний від 1. мая 1906 після середно-євро-
пейского часу.

До Львова на дворець головний приходять:

З Іцкан	12:20*, 6:10, 1:40, 5:45, 9:05*
„ Кракова	2:31*, 5:50*, 8:45, 1:30, 5:25, 8:40, 9:30*
„ Підволочиск	7:20, 11:45, 2:20, 5:50, 10:30*
„ Лавочного	7:29, 11:50, 10:50*
„ Рави рускої	7:50, 4:50
„ Станиславова	8:05
„ Самбора	8:15, 1:50, 9:20*
„ Яворова	8:18, 4:37
„ Коломиї	10:05
„ Ряшева	10:35

На Підзамче.

„ Підволочиск 7:05, 11:30, 2:08, 5:35, 10:16*

Зі Львова з головного двірця відходять:

До Кракова	12:45*, 1:—*, 8:35, 2:45, 6:35*, 8:25, 10:05*
„ Іцкан	2:51*, 6:15, 9:20, 2:40, 10:40*
„ Підволочиск	6:20, 10:55, 2:21, 6:15*, 9:50*, 6:55, 6:—*
„ Яворова	6:55, 6:—*
„ Лавочного	7:30, 2:30, 6:25*
„ Самбора	8:55, 4:15, 10:51
„ Станиславова	9:10*
„ Белзці	10:45
„ Ряшева	4:05
„ Коломиї	3:30
„ Рави рускої	7:25*, 11:35*
„ Стрия	11:10*

З Підзамча:

„ Підволочиск 6:32, 11:07, 2:32, 6:27*, 10:02*.

Примітка. Поїзди поспішні друковані є
черевками товстими; поїзди нічні є зазначені
зв'язкою. Пора нічна числиться від 6. год.
вечір до 5. год. 59 минут рано.

Звичайні білети їзди як також білети
всякого п'яшого рода, ілюстровані провідники
розклади їзди ітд. можна набувати через ці-
ли день в міській бюрі: п. к. державних зе-
лїз. в пасажи Гавсмана ч. 9.